

การศึกษาการใช้โปรแกรมการเสริมสร้างพลังอำนาจต่อคุณภาพชีวิตของผู้ดูแล
ในครอบครัวผู้ป่วยจิตเภท โรงพยาบาลบางปลาหมี่ จังหวัดสุพรรณบุรี

นางสาวนุชนกพงศ์ อินทรพิบูลย์

โครงการศึกษาอิสระนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาพยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาการพยาบาลสุขภาพจิตและจิตเวช

คณะพยาบาลศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ปีการศึกษา 2552

ลิขสิทธิ์ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

A STUDY OF USING EMPOWERMENT PROGRAM ON QUALITY OF LIFE
OF FAMILY CAREGIVERS OF SCHIZOPHRENIC PATIENTS,
BANGPLAMA HOSPITAL, SUPHANBURI PROVINCE
PRACHINBURI PROVINCE

Miss. Nuchnapang Intarapiboon

An Independence Study Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the degree of Master of Nursing Science in Mental Health and Psychiatric Nursing

Faculty of nursing

Chulalongkorn University

Academic Year 2009

Copyright of Chulalongkorn University

หัวข้อโครงการศึกษาอิสระ

การศึกษาการใช้โปรแกรมการเสริมสร้างพลังอำนาจต่อ
คุณภาพชีวิตของผู้ดูแลในครอบครัวผู้ป่วยจิตเภท
โรงพยาบาลบางปลาหม้อ จังหวัดสุพรรณบุรี

โดย

นางสาวนุชนางค์ อินทรพิบูลย์

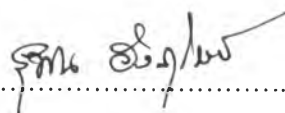
สาขาวิชา

การพยาบาลสุขภาพจิตและจิตเวช

อาจารย์ที่ปรึกษาโครงการศึกษาอิสระ

รองศาสตราจารย์ ดร. อรพรรณ ลือบุญธวัชชัย

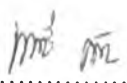
คณะพยาบาลศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้นำโครงการศึกษาอิสระ
ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาพยาบาลศาสตรบัณฑิต

.....คณบดีคณะพยาบาลศาสตร์
(รองศาสตราจารย์ ร้อยตำรวจเอกหญิง ดร. ยุพิน อังสุโรจน์)

คณะกรรมการสอบโครงการศึกษาอิสระ

.....ประธานกรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ชนกพร จิตปัญญา)

.....อาจารย์ที่ปรึกษาโครงการศึกษาอิสระ
(รองศาสตราจารย์ ดร. อรพรรณ ลือบุญธวัชชัย)

.....กรรมการภายนอกมหาวิทยาลัย
(นางเพชรี คันธสายบัว)

นุชนกพงศ์ อินทรพิบูลย์ : การศึกษาการใช้โปรแกรมการเสริมสร้างพลังอำนาจต่อคุณภาพชีวิตของผู้ดูแลในครอบครัวผู้ป่วยจิตเภท โรงพยาบาลบางปลาหม้อ จังหวัดสุพรรณบุรี
(A STUDY OF USING EMPOWERMENT PROGRAM ON QUALITY OF LIFE OF FAMILY CAREGIVERS OF SCHIZOPHRENIC PATIENTS, BANGPLAMA HOSPITAL, SUPHANBURI PROVINCE) อ.ที่ปรึกษา : รศ.ดร.อรพรรณ ลือบุญธวัชชัย, 144 หน้า.

การศึกษานี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อเปรียบเทียบคุณภาพชีวิตของผู้ดูแลในครอบครัวผู้ป่วยจิตเภท ก่อนและหลังการใช้โปรแกรมการเสริมสร้างพลังอำนาจ กลุ่มตัวอย่าง คือ ผู้ดูแลในครอบครัวผู้ป่วยจิตเภทจำนวน 20 คน ได้จากการคัดเลือกแบบเจาะจงตามเกณฑ์คุณสมบัติที่กำหนด จากผู้ดูแลในครอบครัวผู้ป่วยจิตเภทที่อาศัยอยู่ในเขตอำเภอบางปลาหม้อ จังหวัดสุพรรณบุรี เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาประกอบด้วย โปรแกรมการเสริมสร้างพลังอำนาจของผู้ดูแลในครอบครัวผู้ป่วยจิตเภท แบบวัดคุณภาพชีวิต (WHOQOL-BREF-THAI) และแบบประเมินพลังอำนาจ เครื่องมือทั้ง 3 ชุดได้ผ่านการตรวจสอบความตรงตามเนื้อหาจากผู้ทรงคุณวุฒิ 3 ท่าน และหาค่าความเที่ยงของ แบบวัดคุณภาพชีวิต และแบบประเมินพลังอำนาจ ได้ค่าความเที่ยงเท่ากับ .93 และ .85 ตามลำดับ วิเคราะห์ข้อมูลโดยหาค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และสถิติทดสอบค่าที (Paired t - test)

ผลการศึกษาที่สำคัญ สรุปได้ดังนี้

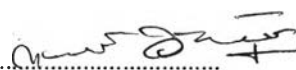
คุณภาพชีวิตของผู้ดูแลในครอบครัวผู้ป่วยจิตเภท ภายหลังการใช้โปรแกรมการเสริมสร้างพลังอำนาจสูงกว่าก่อนใช้โปรแกรม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

สาขาวิชา.....การพยาบาลสุขภาพจิตและจิตเวช.....

ปีการศึกษา.....2552.....

ลายมือชื่อนิสิต.....

ลายมือชื่ออ.ที่ปรึกษา.....

5177811936 : MAJOR MENTAL HEALTH AND PSYCHIATRIC NURSING

KEYWORD: EMPOWERMENT PROGRAM / FAMILY CAREGIVERS OF SCHIZOPHRENIC PATIENTS / QUALITY OF LIFE

NUCHNAPANG INTARAPIBOON : A STUDY OF USING EMPOWERMENT PROGRAM ON QUALITY OF LIFE OF FAMILY CAREGIVERS OF SCHIZOPHRENIC PATIENTS, BANGPLAMA HOSPITAL, SUPHANBURI PROVINCE. ADVISOR: ASSOC. PFOF ORAPHUN LUEBOONTHAVATCHAI, Ph.D., 144 pp.

The purpose of this study was to compare the quality of life of family caregivers of schizophrenic patients before and after using empowerment program. The sample were 20 family caregivers of schizophrenic patients who met the inclusion criteria in bangplama district, Suphanburi province. The study instruments were empowerment program for family caregivers of schizophrenic patients, quality of life measurement scale (WHOQOL– BREF– THAI), and empowerment appraisal scale. All instruments were test for the content validity by 3 professional experts and reliability test of the scales. The reliability of the two scales were .93 and .85 respectively. Frequency, mean and standard deviation were used for data analysis. Paired t-test were used to compare quality of life score before and after using empowerment program.

Major findings were as follows :

Quality of life of family caregivers of schizophrenic patients who received empowerment program after using empowerment program was significantly higher than before using empowerment program, at the .05 level.

Field of Study :Mental Health and Psychiatric Nursing...

Academic Year :2009.....

Student's Signature : *Nuchnapang Intarapiboon*
 Advisor's Signature : *Assoc. Prof. Oraphun Lueboonthavatchai*

กิตติกรรมประกาศ

การศึกษาอิสระฉบับนี้เป็นประสบการณ์การศึกษาที่สำคัญยิ่ง ซึ่งสำเร็จลุล่วงได้ด้วยความกรุณาจากรองศาสตราจารย์ ดร.อรพรรณ ลือบุญธวัชชัย อาจารย์ที่ปรึกษาผู้ซึ่งให้การสนับสนุนชี้แนะแนวทางแก้ไขด้วยความเมตตาเอาใจใส่อย่างยิ่ง ตลอดจนเป็นกำลังใจให้ผู้ศึกษาเกิดความมุ่งมั่นจนทำการศึกษสำเร็จ ผู้ศึกษารู้สึกซาบซึ้งในความเอื้ออาทรที่อาจารย์มีให้และขอกราบขอบพระคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอกราบขอบพระคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ชนกพร จิตปัญญา ประธานสอบโครงการศึกษาอิสระและอาจารย์เพชร คันธสายบัว กรรมการสอบโครงการศึกษาที่กรุณาให้คำชี้แนะและให้ข้อเสนอแนะให้โครงการศึกษาอิสระสมบูรณ์ยิ่งขึ้น รวมทั้งคุณ อาจารย์คณะพยาบาลศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ทุกท่านที่ได้ประสิทธิ์ประสาทวิชาความรู้ และให้ข้อเสนอแนะอันเป็นประโยชน์ต่อผู้ศึกษาและกำลังใจในการศึกษาเสมอมา

ขอขอบพระคุณผู้ทรงคุณวุฒิทุกท่านที่กรุณาตรวจสอบความตรงตามเนื้อหาของเครื่องมือให้คำแนะนำและข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์ในการศึกษาครั้งนี้ ขอขอบพระคุณเจ้าของเครื่องมือทุกชุดที่ผู้ศึกษาได้นำมาใช้จนทำให้โครงการศึกษาอิสระครั้งนี้สำเร็จลุล่วงด้วยดี

ขอขอบพระคุณ กรมสุขภาพจิตที่สนับสนุนทุนในการศึกษาจนจบหลักสูตร ขอขอบพระคุณผู้อำนวยการโรงพยาบาลบางปลาหม้อ และบุคลากรทุกท่านในงานบริการผู้ป่วยนอก กลุ่มการพยาบาล ที่ได้ให้ความร่วมมือ ช่วยประสานงาน ให้กำลังใจและอำนวยความสะดวกแก่ผู้ศึกษาในทุกๆเรื่อง

ขอกราบขอบพระคุณ คุณพ่อจ่านงและคุณแม่ชะโอน อินทรพิบูลย์ ที่ให้ชีวิตและสติปัญญาเพื่อการศึกษา และขอบคุณพี่ชายและทุกคนในครอบครัวอินทรพิบูลย์ ที่คอยเป็นกำลังใจช่วยเหลือและให้การสนับสนุนผู้ศึกษาด้วยดีตลอดมา ทำให้ผู้ศึกษามีความมุ่งมั่น มีพลังในการต่อสู้กับปัญหาอุปสรรคทุกอย่างได้ทำให้การศึกษานี้สำเร็จไปได้ด้วยดี

ท้ายสุดนี้คุณค่าแห่งความดีงามและประโยชน์ที่มีในโครงการศึกษาอิสระ ผู้ศึกษาขอมอบให้เป็นพลังอันยิ่งใหญ่แก่ทุกท่านที่กล่าวมา รวมทั้งผู้ป่วยจิตเภทและผู้ดูแลในครอบครัวผู้ป่วยจิตเภททุกท่าน ขอให้มีความสุขภาพแข็งแรงทั้งร่างกายและจิตใจตลอดไป

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญ.....	ช
สารบัญตาราง.....	ฅ
สารบัญแผนภาพ.....	ฉุ
บทที่	
1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์ของการศึกษา.....	8
แนวเหตุผลและสมมติฐานการศึกษา.....	8
ขอบเขตการศึกษา.....	11
คำจำกัดความที่ใช้ในการศึกษา.....	12
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	14
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	15
3 วิธีดำเนินการศึกษา.....	72
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	72
ขั้นตอนการเลือกกลุ่มตัวอย่าง.....	73
เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาและการตรวจสอบเครื่องมือ.....	73
ขั้นตอนในการดำเนินการศึกษา.....	79
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	92
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	94
5 สรุปผลการศึกษา อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	101

	หน้า
รายการอ้างอิง.....	113
ภาคผนวก.....	122
ภาคผนวก ก ราชานามผู้ทรงคุณวุฒิ.....	123
ภาคผนวก ข สถิติที่ใช้ในการศึกษา.....	125
ภาคผนวก ค ข้อมูลสำหรับประชากรตัวอย่างหรือผู้มีส่วนร่วมในการศึกษาและ ใบยินยอมของประชากรตัวอย่างหรือผู้มีส่วนร่วมในการศึกษา.....	129
ภาคผนวก ง ตัวอย่างเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาอิสระ.....	134
ประวัติผู้เขียน โครงการศึกษาอิสระ.....	144

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
1	การดำเนินกิจกรรมการเสริมสร้างพลังอำนาจ.....	90
2	แสดงคะแนนพลังอำนาจของผู้ดูแลในครอบครัวผู้ป่วยจิตเภทหลังการใช้ โปรแกรมการเสริมสร้างพลังอำนาจ.....	91
3	จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตาม เพศ อายุ ระดับการศึกษา.....	95
4	จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามอาชีพ สถานภาพสมรส รายได้ ของครอบครัว.....	96
5	จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามความสัมพันธ์กับผู้ป่วยและ ระยะเวลาที่อยู่ร่วมกับผู้ป่วย/ดูแลผู้ป่วย.....	97
6	จำนวนและร้อยละของผู้ป่วยจิตเภท จำแนกตาม เพศ อายุ ระดับการศึกษา	98
7	จำนวนและร้อยละของผู้ป่วยจิตเภท จำแนกตามอาชีพ สถานภาพสมรส ระยะเวลาที่เจ็บป่วย.....	99
8	การวิเคราะห์เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนคุณภาพชีวิตผู้ดูแลในครอบครัว ผู้ป่วยจิตเภทระหว่างก่อนและหลังการใช้โปรแกรมเสริมสร้างพลังอำนาจ.....	100

สารบัญแผนภาพ

ตารางที่

หน้า

1	แสดงรูปแบบของกระบวนการเสริมสร้างพลังอำนาจตามแนวคิดของกิบสัน.....	56
---	--	----